

Nr 153.

Av herr **von Essen m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående minimipris å brödsäd m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 204, angående minimipris å brödsäd m. m., föreslås bl. a., dels att staten utfäster sig från odlare inom landet inköpa de hos dem 1918 skördade partier korn, som hembjudas staten före den 1 juni 1919 till ett pris av minst 33 kronor per 100 kg. fullt marknadsgill vara och minst 35 kronor för vara av bästa kvalite, dels ock att vid inköp före samma 1 juni för statens räkning av under 1918 skördad, väl sorterad potatis, avsedd till matpotatis, priset icke må understiga 10 kronor 50 öre per 100 kg.

Avsikten med minimipriserna säges vara att stimulera odlingen av brödsäd och potatis. Det gäller, såsom produktionskommittén uttryckt sig, att taga ett stort krafttag för att framkalla en ökad produktion av de för vår folknäring behövlige vegetabiliska födoämnen.

Tilltagas priserna tillräckligt högt skola de också säkerligen verka i hög grad uppmuntrande på odlingen av ifrågakomna växtslag. Vad de fyra övre norrländska länen beträffar äro dock på grund av flera samverkande omständigheter produktionskostnaderna så höga, att de av Kungl. Maj:t föreslagna minimipriserna å korn och potatis skulle, långt ifrån att uppmuntra ökad odling av dessa växter, tvärtom komma att framkalla en benägenhet att vidga foderväxtodlingen på spannmålsens bekostnad. Produktionskommittén har för sin del erkänt att den för Norrland saknat varje användbart material för erhållande av tillförlitlig utredning om kostnaderna för produktion av spannmål och potatis därstädes. De väsentligen högre arbetspriser än de, med vilka produktionskommittén kalkylerat, och det forcerade arbete, som till följd av sommarens korthet måste utföras vid både vårbruk och skörd, utgöra större svårigheter för produktionens utökning i Norrland än vad mången föreställer sig. Kommer härtill bristen på den för kärnbildningen så

viktiga fosforsyregödningen, den därav föranledda längre vegetationsperioden, den ökade fara för frostskada, som i anledning därav otvivelaktigt inställer sig, och den mindre avkastning, som det i Norrland odlade sexradiga kornet lämnar i jämförelse med södra Sveriges skördar av tvåradigt korn, bör man lätt kunna förstå att vida högre minimipriser än de av Kungl. Maj:t föreslagna måste tillgripas för att åstadkomma en ökad kornproduktion i Norrland.

Och vad angår potatispriserna hava de såsom en följd av den högre produktionskostnaden och den norrländska potatisens goda kvalitet redan före krisåren alltid varit högre än i övriga Sverige och ofta överstigit det av Kungl. Maj:t nu föreslagna minimipriset.

Nu kan visserligen invändas att det norrländska jordbrukets produktion ej är av den betydelse för vår folkhushållning att det bör omhuldas med särskilda minimipriser. I det kritiska läge, vari vi nu befinna oss, torde Norrlands jordbruksprodukter dock ej vara helt att förakta, och då rättvisan synes fordra att Norrlands jordbrukare röna samma uppmuntran i sin gärning som det övriga Sveriges, tillåta vi oss hemställa om sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition, att

dels priset å korn, odlad inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, sättes till minst 38 kronor för fullt marknadsgill vara och 40 kronor för vara av bästa kvalité,

dels ock priset å under 1918 inom nämnda län odlad matpotatis icke må understiga 12 kronor 50 öre per 100 kg.

Stockholm den 10 april 1918.

C. J. v. Essen

A. O. Frändén

Gustav Rosén

J. Sandler

Gustaf Knaust

Emil Lagerkvist

Herman Rogberg

J. A. Stenberg.